

LONGITUDINÁLIS VIZSGÁLATOK ISKOLAI KONTEXTUSBAN

Elnök: Csapó Benő
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet, SZTE Oktatáselméleti Kutatócsoport

Opponens: Nagy József
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet

ELŐADÁSOK:**A problémamegoldó gondolkodás fejlődése keresztmetszeti és longitudinális vizsgálatok fényében**

Molnár Gyöngyvér, Korom Erzsébet
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet, MTA-SZTE Képességkutató Csoport

A természettudományi ismeretek fejlettségét befolyásoló tényezők 4. évfolyamon

Korom Erzsébet
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet, MTA-SZTE Képességkutató Csoport
SZTE Oktatáselméleti Kutatócsoport

Nagy Lászlóné
SZTE TTK Biológiai Szakmódszertani Csoport, MTA-SZTE Képességkutató Csoport
SZTE Oktatáselméleti Kutatócsoport

Az iskola kezdetén mért DIFER-készségek előrejelző ereje

Józsa Krisztián, Csapó Benő
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet, MTA-SZTE Képességkutató Csoport

A matematikai készségek fejlődése az iskola első szakaszában

Csapó Benő, Józsa Krisztián
SZTE BTK Neveléstudományi Intézet, MTA-SZTE Képességkutató Csoport

SZIMPÓZIUM-ÖSSZEFOGLALÓ

A tanulók fejlődésének vizsgálata a pedagógiai kutatás egyik legfontosabb feladata. A fejlődés folyamatának leírása és a fejlődést befolyásoló tényezők azonosítása során számos olyan kérdés merül fel, amelyre csak a longitudinális módszer alkalmazása, az egyes tanulók követése során összegyűjtött adatok elemzése adhat választ. A fejlődési folyamatok megismerésére szolgáló alapkutatásokon túl számos gyakorlati kérdés megválaszolása is e technika alkalmazását igényli. Követéses adatfelvételre van szükség többek között a fejlesztő kísérletekben elért hatás tartóságának meghatározásához, a tesztek prediktív validitásának vizsgálatához, az iskolai munka hozzáadott értékének elemzéséhez, akár csak a tanulók korábbi eredményeit viszonyításként használó formatív/diagnosztikus értékeléshez. Ezeknek az igényeknek tulajdonítható, hogy világszerte egyre több iskolai kontextusban végzett longitudinális adatgyűjtés indul.

A SZTE Oktatásméleti Kutatócsoport több, kisebb mintán végzett, illetve rövidebb időtartamra kiterjedő longitudinális vizsgálat után 2003-ban egy átfogó, országos reprezentatív mintákat alkalmazó követéses kutatási programot indított el (Szegedi Iskolai Longitudinális Program, Hungarian Educational Longitudinal Program, HELP). A vizsgálat középpontjában az olvasás-szövegértés, a matematika alapvető készségeinek fejlődése és a természettudományos tudás alakulása áll. Ezek mellett a tanulás eredményességét befolyásoló további képességek mérésére is rendszeresen sor kerül, és az adatbázist a háttérváltozók gazdag rendszere teszi teljessé. A 2003-ban iskolába lépő korosztály 2010-ben már a hetedik évfolyamot fejezi be. Időközben egyéb kutatási kérdések megválaszolására további, a keresztmetszeti és a hosszmetetszeti adatfelvételi technikákat kombináló vizsgálatokra is sor került.

A szimpóziium első előadása a problémamegoldó gondolkodás fejlődésére irányuló vizsgálatok eredményeit szintetizálja, melyek között mind keresztmetszeti, mind hosszmetetszeti adatfelvétel szerepelt. A másik három előadás a HELP adatbázisa alapján készült elemzésekre épül. Egyrészt bemutatja a természettudományi tudás első mérési pontjának eredményeit, illetve azt, hogy ezeket az eredményeket egyes korábban mért készségek milyen mértékben határozták meg. Másrészt áttekinti a program indulásakor, az iskolakezdekori felvett DIFER-teszt egyes résztesztjeinek előrejelző erejét. Végül felvázolja a matematikai készségek fejlődési trendjeit, bemutatva, hogy a tanulók készségeinek korábbi fejlettségi szintje miképpen befolyásolta a későbbi eredményeket.